

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 2 ve 4 ncü Maddelerinin Değiştirilmesine, Değişik 60 ncı Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine ve Bu Kanuna İki Ek Madde İle Bir Geçici Madde İlâvesine Dair Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Sosyal İşler ve Bütçe ve Plan Komisyonları Raporları (M. Meclisi : 1/286; C. Senatosu : 1/364)

(Not : M. Meclisi : S. Sayısı : 194)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 2397 - 20063

30 . 6 . 1965

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 30.6.1975 tarihli 96 ncı Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 2 ve 4 ncü Maddelerinin Değiştirilmesine, Değişik 60 ncı Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine ve Bu Kanuna İki Ek Madde ile Bir Geçici Madde İlâvesine Dair Kanun Tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 15 . 5 . 1975 tarihinde Başkanlıkça ilk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 30 . 6 . 1975 tarihli 96 ncı Birleşiminde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 194)

Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Sosyal İşler Komisyonu
Esas No. : 1/364
Karar No. : 4

2 . 7 . 1975

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

1 Temmuz 1975 tarihinde Komisyonumuza havale buyurulan Millet Meclisinin 30 . 6 . 1975 tarihli 96 ncı Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 2 ve 4 ncü Maddelerinin Değiştirilmesine, Değişik 60 ncı Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine ve Bu Kanuna İki Ek Madde ile Bir Geçici Madde İlâvesine Dair Kanun tasarısı Komisyonumuzun 1 . 7 . 1975 ve 2 . 7 . 1975 tarihli birleşimlerinde Sosyal Güvenlik Bakanı, Bakanlık temsilcileri ile Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de iştirakiyle her yönden tetkik ve müzakere olundu.

İlgili Bakan ve Bakanlık temsilcileri ile tasarının genel gerekçesinde tafsilen belirtilen hususları göz önünde bulunduran Komisyonumuz mezkûr tasarımı prensip itibarıyla benimseyerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarıda bulunan 3 ncü çerçeve maddesinde bulunan Ek Madde 1'in metinden çıkarılması nedeniyle tasarı başlığı değiştirilmiştir.

Tasarının 1 nci çerçeve maddesi ile 2 nci çerçeve maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 3 ncü çerçeve maddesi kapsamında bulunan Ek Madde 1, aşağıdaki gerekçe ile tasarıdan çıkarılmıştır.

Ayrıca, 1975 İcra Planı sosyal refah ve güvenliği amaçlayan program ve araçların tek bir işleyiş sistemi içinde bütünleştirilmesini öngörmüştür «192 sayılı Teybir.»

Ek madde bir ile, Kalkınma Planımızda öngörülen bu amacın gerçekleştirilmesi istenilmiştir.

Ancak, Komisyonumuza verilen bilgilere göre, yukarıda sözü edilen ilkede belirtilen çalışmalar tamamlanamamış, ya da, çalışmalar öneriler haline getirilememiştir.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine dayanılarak kurulan Sosyal Sigorta Sandığı sayısının 26 civarında olduğu ve bu sandıklara bağlı sigortalı sayısının 60 binin üstünde olduğu ifade edilmiştir.

Yine, verilen bilgilere göre, bu sigorta sandıkları, işleyişi, üyelerine sağladığı sosyal güvenlik - sosyal sigorta hakları ve sandıkların varlıklarının kaynakları yönünden de değişiklikler taşımaktadır.

Söz gelimi, bu sandıkların bazıları, bazı tanınmış ve büyük millî bankalarımızın hisse senetlerine ve bazı varlıklarına sahip bulunmaktadırlar.

Ayrıca, bu sandıklar, üyelerine, Sosyal Sigortalar Kurumunun sağladığı sosyal güvenlik haklarına ek ve kapsamı sandıktan sandığa değişen sosyal güvenlik hakları da sağlamaktadır.

Kaynakları, sigortalılarına sağladığı sosyal güvenlik hak ve menfaatleri, bünyeleri ve işleyişleri yönünden bu kadar değişiklik taşıyan çok sayıda sigorta sandığının, yeterli araştırma ve çalışma yapılmadan bir tüzük hükmü ile ve bir yıl içinde, üyelerinin sigortalılık haklarının ve sandıkların varlıklarının Sosyal Sigortalar Kurumuna devrinin, teknik yönden mümkün olamayacağı, hukukî yönden de ciddi sakıncalar yaratacağı ve sosyal güvenlik amacına hizmet edemeyeceği, zararlı da olabileceği görüşü Komisyonumuzda ağırlık kazanmıştır.

Sosyal güvenlik kurumlarının ve hizmetlerinin kuruluş ve işleyiş yönünden birliğini ve bütünlüğünü sağlamaktaki amaç, bu hizmetlerden yararlanacaklara daha iyi hizmet ve fayda götürmektir.

Millet Meclisi Genel Kurulunda verilen bir önerge ile bu tasarıya eklenen Ek 1 nci maddenin bu amaçlara hizmet edemeyeceği, aksine, hem müktesep haklara hem de sosyal güvenlik haklarına zararlı olacağı düşüncesiyle Ek 1 nci madde tasarı metninden çıkarılmıştır.

Ayrıca, söz konusu Ek madde 1'in, ekonomik hayatımızda özel ve önemli yeri olan birçok büyük millî kuruluşumuzu, şimdiden tahmin edilemeyecek bazı ciddi, hukukî, malî, idarî ve ekonomik sorunlarla karşılaşacağı hususu da bu maddenin tasarıdan çıkarılmasına neden olmuştur.

Komisyonumuz, ciddi çalışmalara dayanan yasa tekliflerinin, kamu hayatında adaletli ve verimli ilişkileri geliştirmede en güvenilir hizmet olacağına inanmaktadır.

Millet Meclisi metnindeki Ek Madde 2 Komisyonumuzca Ek Madde 1 olarak kabul edilmiştir.

Tasarının diğer maddeleri ise Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe ve Plan Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Başkan
Tokat
C. Aykan

Sözcü
Sinop
N. İnebeyli
Toplantıda bulunamadı

Kâtip
Hatay
Söz hakkım mahfuzdur
K. Kılıçoğlu

Isparta
M. Gülcügil
Toplantıda bulunamadı

Kırklareli
A. Alkan

Muğla
İ. Karaöz

Ordu
Ş. Köksal

İstanbul
Söz hakkım mahfuzdur
S. Belül

Tabii Üye
V. Erüst
Toplantıda bulunamadı

Kocaeli
F. H. İşmen
Toplantıda bulunamadı

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
H. Tunç
Toplantıda bulunamadı

Bütçe ve Plan Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plan Komisyonu
Esas No. : 1/364
Karar No. : 38

3 . 7 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 30 Haziran 1975 tarihli 96 ncı Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 2 ve 4 ncü maddelerinin değiştirilmesine, değişik 60 ncı maddesine bir fıkra eklenmesine ve bu kanuna iki ek madde ile bir geçici madde ilâvesine dair Kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 30 Haziran 1975 tarihli ve 2397 - 20063 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun, 3 Temmuz 1975 tarihli Birleşiminde, Sosyal Güvenlik Bakanlığı adına Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürü ile Maliye Bakanlığı ve Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı temsilcileri de hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarının Millet Meclisince kabul olunan metni, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 2 ve 4 ncü maddelerinin değiştirilmesi, değişik 60 ncı maddesine 1 fıkra eklenmesi ve bu kanuna 2 ek madde ile bir geçici madde ilâve edilmesi suretiyle :

«Sigorta sayılanlar» hakkında günümüz koşullarına uygun tanımın getirilmesini ve bu arada Çiftçi Mallarının Korunması hakkındaki Kanuna göre çalıştıranların da 506 sayılı Kanuna tabi kılınmasını,

«İşveren ve işveren vekili» tarifi konusunda günümüz koşullarına uygun tanımlamanın gerçekleştirilmesini ve bir önceki madde ile ilişkisinin sağlanmasını,

50 yaşını doldurmakla beraber en az 20 yıldan beri sigortalı bulunan ve bu süre içinde en az 5 000 gün Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortası primi ödemiş olan kadın sigortalılara ve vergi mükellefleri olmayan sakat erkek işçilerin istekleri halinde yaşlılık aylığı bağlanmasını,

Geçici 20 ncı maddede sayılan kurumlar personelinin tabi oldukları sandıkların Sosyal Sigortalar Kurumuna devredilmesini,

4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun değişik 6 ncı maddesinin, 2 ncı ve 3 ncü ile 4 ncü fıkralarının, 4837 sayılı Kanunun muaddel 13 ncü maddesinin (E) bendi hükmünün bu kanunun yürürlük tarihini takip eden mali yılbaşından itibaren yürürlükten kaldırılmasını, dolayısı ile Sosyal Sigortalar Kurumunun belli birtakım yüklerden kurtarılmasını.

Bu kanun ile Sosyal Sigortalar Kurumu kapsamına alınan, çiftçi mallarını koruma bekçilerinin kurumla ilişkilerinin düzenlenmesini öngörmektedir.

Bugüne kadar Sosyal Sigortalar Kurumunun sağladığı haklardan istifade imkânını elde edememiş olanlara da bu sosyal güvenlik kurumunun imkânlarından yararlanabilmeyi gerçekleştirecek kanunî düzenlemeyi getiren tasarı, bu ileri mahiyeti gözetilerek Komisyonumuzca benimsenmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeleri müteakip, verilen bir önerenin kabulü üzerine, tasarının görüşmeleri, tasarımı Komisyonumuzdan önce inceleyen ve bir rapor ile metin tanzim eden Cumhuriyet Senatosu Sosyal İşleri Komisyonu raporu ve metni üzerinde yürütülmüştür.

II) Cumhuriyet Senatosu Sosyal İşleri Komisyonunun 2 Temmuz 1975 tarihli ve Esas 1/364; Karar 4 sayılı rapora esas metinde yer aldığı üzere, 1, 2, 4 ve 5 ncı maddeler Millet Meclisince kabul olduğu biçimde, 3 ncü madde ise yukarıda tarih ve numarası belirtilen rapordaki gerekçeler aynen benimsenmek sureti ile Cumhuriyet Senatosu Sosyal İşleri Komisyonunun kabul ettiği şekilde Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

III) Sosyal güvenlik anlayışının getirdiği imkânlardan yararlanabilmeyi genişletecek kanunî düzenlemeyi getiren işbu tasarının bu ileri mahiyetini gözeten Komisyonumuz, tasarının Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını da karar altına almıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan ve bu Kanunda Sözcü

Ankara
Y. Köker

Başkanvekili

Konya
F. Özlen
Toplantıda bulunamadı.

Sözcü

Kahraman Maraş
A. Karaküçük
Toplantıda bulunamadı.

Kâtip
Yozgat
S. Ergin

C. Bşk. Seç. Üye.
N. Talû
Toplantıda bulunamadı.

Diyarbakır
A. Erdoğan
Edirne
M. N. Ergeneli

Elâzığ
S. Hazerdağlı

Sivas
K. Kangal

Tabii Üye
Söz hakkım saklıdır.
S. Karaman

Trabzon
A. Ş. Ağanoğlu

Uşak
M. F. Atayurt
Toplantıda bulunamadı.
Yozgat
V. Uyar

Urfa
İ. H. Balkıs
Toplantıda bulunamadı.

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 2 ve 4 ncü Maddelerinin Değiştirilmesine, Değişik 60 ncı Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine ve Bu Kanuna iki Ek Madde ile Bir Geçici Madde İlâvesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 2 ve 4 ncü maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Sigortalı sayılanlar :

Madde 2. — Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu kanuna göre sigortalı sayılırlar.

10 . 7 . 1941 tarihli ve 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması hakkındaki Kanuna göre çalıştırılan Koruma Bekçileri bu kanuna tabidir.

Bu kanunda belirtilen Sosyal Sigorta yardımlarından sigortalılar ile bunların eş ve çocukları ve sigortalıların ölümlerinde bu kanuna göre hak sahibi olan kimseleri yararlanırlar.

İşveren ve işveren vekilinin tarifi :

Madde 4. — Bu kanunun uygulanmasında 2 nci maddede belirtilen sigortalıları çalıştıran gerçek veya tüzelkişiler «İşveren» dir.

İşveren nam ve hesabına işin yönetimi görevini yapan kimseler «İşveren vekili» dir.

Bu kanunda geçen işveren deyimi işveren vekilini de kapsar.

İşverenin bu kanunda belirtilen ve malî olmayan yükümlerinden dolayı aynen işveren vekili de sorumludur.

Çiftçi mallarını koruma bekçileri hakkında, işverenlerin bu kanunda belirtilen yükümleri bunları tayine yetkili makam tarafından yerine getirilir.

MADDE 2. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun değişik 60 ncı maddesine aşağıdaki (E) fıkrası eklenmiştir :

E) 50 yaşını doldurmamakla beraber en az 20 yıldan beri sigortalı bulunan ve bu süre içinde en az 5 000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olan kadın sigortalılarla vergi mükellefi olmayan sakat erkek işçilere istekleri halinde yaşlılık aylığı bağlanır.

Bu takdirde;

a) 20 ile 25 yıl arasındaki her tam yıl için yaşlılık aylığı bağlama oranından % 2 indirim yapılır.

b) 18 yaşından önce geçmiş bulunan süreler 20 yılın hesabında nazara alınmaz.

MADDE 3. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa aşağıdaki iki ek madde ile bir geçici madde ilâve edilmiştir :

EK MADDE 1. — 506 sayılı Kanunun geçici 29 ncı maddesinde sözü edilen Bankalar, Sigorta ve Reasürans Şirketleri, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Borsalar ve bunların teşkil ettikleri birliklere bu kanunun yayımı tarihini takip eden aybaşından itibaren yeni işe alınarak hizmet akdi ile çalıştırılacak kimseler hakkında 506 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Halen çalışmakta olanlarla, bu sandıklardan aylık ve gelir almakta bulunanlar ve bu sandıkların borç ve alacaklarıyla ve diğer bütün mameleki bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde çıkarılacak tüzük esasları dahilinde Sosyal Sigortalar Kurumuna devredilir.

Bu tüzükte devir şekilleri, aktüaryal hesapların nasıl yapılacağı belirtilir.

SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 2 ve 4 ncü Maddelerinin Değiştirilmesine, Değişik 60 ncı Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine ve Bu Kanuna Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde İlâvesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa aşağıdaki bir ek madde ile bir geçici madde ilâve edilmiştir.

EK MADDE 1. — 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun değişik 6 ncı maddesinin, 2 nci, 3 ncü. ve 4 ncü fıkralarıyla 4837 sayılı Kanunun maddel 13 ncü maddesinin (E) bendi hükmü bu Kanunun yürürlük tarihini takip eden mali yılbaşından itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.

BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 2 ve 4 ncü Maddelerinin Değiştirilmesine, Değişik 60 ncı Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine ve Bu Kanuna Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde İlâvesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Sosyal İşler Komisyonu metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Yapılacak aktüaryal hesaplar sonunda tespit olunacak teknik açıklar, sandıklara üye personelin bağlı olduğu kuruluşlarca devir tarihini takip eden 5 yıl içinde faizleriyle birlikte yıllık eşit taksitler halinde Sosyal Sigortalar Kurumuna ödenir.

EK MADDE 2. — 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun değişik 6 ncı maddesinin, 2 nci, 3 ncü ve 4 ncü fıkralarıyla 4837 sayılı Kanunun muaddel 13 ncü maddesinin (E) bendi hükmü bu kanunun yürürlük tarihini takip eden mali yılbaşından itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.

Sigortaya tabi olma halinin devamı :

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun yayımı tarihinden önce sigortalı sayılan çiftçi mallarını koruma beçilerinden primleri ödenmemiş olanların, 506 sayılı Kanuna göre tahakkuk ettirilecek prim borçlarının tamamı, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içinde ödendiği takdirde bu süreye ilişkin sigortalılık hakları saklıdır.

MADDE 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

(Sosyal İşler Komisyonunun Kabul ettiği metin)

(Bütçe Plân Komisyonunun kabul ettiği metin)

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunun yayımı tarihinden önce sigortalı sayılan çiftçi mallarını koruma bekçilerinden primleri ödenmemiş olanların, 506 sayılı Kanuna göre tahakkuk ettirilecek prim borçlarının tamamı, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içinde ödendiği takdirde bu süreye ilişkin sigortalılık hakları saklıdır.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

